

‘Duurzaamheid biomassa moet onomstreden zijn’

De interdepartementale overheidsvisie op de biobased economy is inmiddels drie jaar oud. De belangstelling van het bedrijfsleven voor vergroening van de economie is in die tijd gegroeid. Mede dankzij het missiewerk van programmadirecteur Roel Bol, die veel het land in is geweest om uit te leggen waar een biobased economy over gaat, en van onderzoekers van Wageningen UR.

Nationaal staat het onderwerp op de agenda. Hoe is dat in Europa?

‘We zijn de afgelopen jaren druk bezig geweest om het op de agenda te krijgen. Samen met Duitsland en Frankrijk hebben we hierover een memorandum ingediend bij de Commissie Diensten. Half september was er onder het Belgische voorzitterschap een grote conferentie over de bio-economie, zoals ze het in Brussel noemen. Daar is afgesproken dat de Europese Commissie na de zomer van 2011 met een visie op het onderwerp komt. Nu zijn de consultaties gaande. Als Nederland werken we mee aan het formuleren van een strategie. Daarnaast is de bio-economie onderdeel van de Europese Innovatiestrategie 2020. Dat wordt volgend jaar dus verder ingevuld.’

Kern van een biobased economy zijn verbanden tussen sectoren. Zijn die ook al ontstaan?

‘Tussen de agro-, chemie- en papiersector zijn al wat koppelingen ontstaan die tot nieuwe inzichten hebben geleid. Afvalwater van de papiersector wordt nu chemisch hergebruikt. En de tuinbouwsector is onder meer aan het onderzoeken of ze bijvoorbeeld planten stoffen kunnen laten aanleveren voor de farmaceutische of cosmetische industrie. Ook wordt gekeken naar algenteelt in kassen, en naar wat je nog kunt doen met reststromen uit de tuinbouwsector. Dat kenmerkt biobased: je kijkt naar meerdere stromen tegelijk, naar coproductie.’

Hoe ziet onze groene toekomst eruit?

‘We kunnen toegroeien naar een wereld waarin veel producten op basis van biomassa zijn geproduceerd. Dat levert onder meer nieuwe producten op. Voor onze energievoorziening zijn er ook andere technologieën. En als bijvoorbeeld de chemische industrie in productieprocessen overschakelt op fermentatie, dan is ook nog eens minder energie nodig dan nu. Naast nieuwe producten mikken we op een hoger kennisniveau voor productie. Dat producten een hogere toegevoegde waarde krijgen. Daar kunnen we als Nederland onze concurrentiepositie in vinden.’

Welke hobbels zijn er nog te nemen?

‘Omschakelen kost om te beginnen veel tijd. Het gebruik van delfstoffen zit tot in de haarvaten van onze economie. Een belangrijk punt is dat we moeten voorkomen dat er discussie over de duurzaamheid van biomassa ontstaat. Die moet vanaf het begin in de hele keten geregeld worden en transparant zijn. Aan de voorkant en bij de productie, dus zonder roofofbouw op onder meer bodem en water. Een tweede hobbel is de huidige regelgeving. Afval als grondstof voor een nieuwe keten stuit op belemmeringen in de afvalstoffenregeling. Ook in de fiscale sfeer zijn maatregelen nog

niet aangepast op gebruik van biomassa. Dat vraagt een systeemomwenteling. Tegelijkertijd moet de overheid voorspelbaar blijven. Regelgeving moet niet steeds veranderen, anders wil het bedrijfsleven niet investeren. Die wil stabiele kaders. Je moet het dus meteen goed doen.’

Hoe ziet u de rol van onderzoek?

‘Kennisinstituten als Wageningen UR zijn belangrijk om kennis te ontwikkelen. Ze moeten daarbij samenwerken met andere universiteiten en onderzoeksinstituten. Het onderwerp heeft zoveel kanten. Dan moet je het onderzoek niet op één instelling willen doen.’

Roel Bol: ‘De regelgeving is nog niet aangepast aan de biobased economy.’